

Lukioiden kehittämisverkosto

3.5.2021

Osaamiskeskus Nuoska – Nuorisotyö kouluissa ja oppilaitoksissa

Anna-Liisa Hännikäinen-Uutela

Sanna-Mari Pöyry

Juvenia

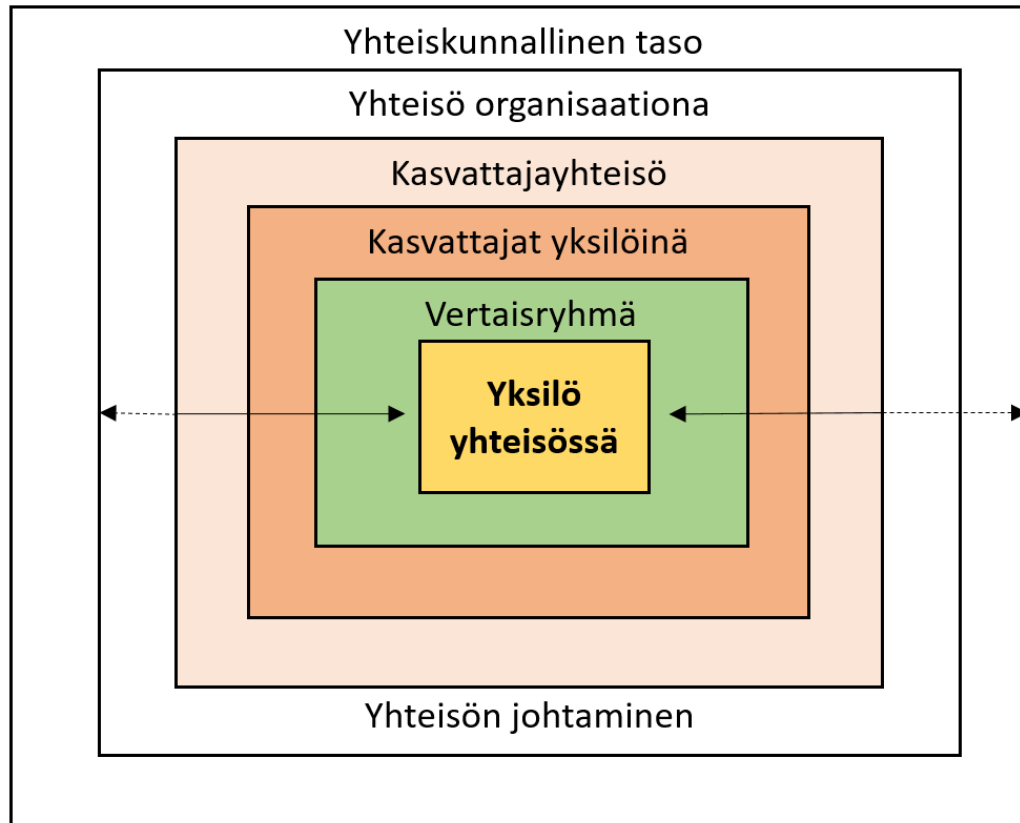

Opetus- ja
kulttuuri-
ministeriö

Opiskelijalähtöinen ajattelu- ja työskentelytapa kasvattajayhteisön toiminnan kulmakivenä

- opiskelijalähtöinen toimintakulttuuri mahdollistaa monialaisen yhteistyön, kun yhdessä tekeminen ponnistaa nuoren tarpeista – nuorisotyö pysyväksi osaksi oppilaitoksen arkea
- muutoskyvykkyys ja joustavuus tärkeitä yhteistyössä - häiriöt ja vastoinkäymiset ovat arjessa läsnä
- turvallinen ilmapiiri ja haastavien tilanteiden hallinta mahdollistavat riskien ottamisen ammattilaisten vuorovaikutuksessa
- hyvinvoivan ja joustavan kasvattajayhteisön vuorovaikutus välittyy vastuuna, välittämisenä sekä positiivisina sävyinä aikuisten ja nuorten vuorovaikutuksessa – jännitteisissäkin tilanteissa (kuten muutostilanteet aina ovat)

Miksi nuorisotyötä kouluihin?

KUVIO1 Yhteisökasvatuksen ekologinen malli (Hännikäinen-Uutela 2004)

Nuorisotyö lukioissa – kasvattajien vertaisryhmän vahvistaja?

- opiskelijälähtöisyys: kuuntelua ja kohtelua, jatkuvaa parantamista, yhteistyösuhteita
- muutoskyvykkyys: muutos – uhka vai mahdollisuus?
- häiriö- ja vastoinkäyminen, sopeuttaminen, ylikuormitus ja –oireet, toleranssin kehittäminen ja kasvattaminen, ”muutosmuskelit”
- työhyvinvointi: hyvinvointia vai pahoinvointia? Tärkeimpiä tekijöitä käyttäytyminen työpaikalla, psykologinen turvallisuus; dialogia vai debattia?
- yhteistyön haasteet: positiiviset ja negatiiviset konfliktit, avainhenkilön roolit työpaikalla, otanko puheeksi; vaikeat viestintätilanteet, onnistuneet kohtaamiset ja viestintä

Miten varmistaa kaikkien jaksaminen muutosten keskellä?

- keskiössä nuori, jonka yksilöllisistä tarpeista lähtien voidaan saavuttaa tavoiteltu lopputulos
- muutos on mm. Lopsissa ja poikkeusoloissa merkittävä haaste - tarvitaan muutoskyvykkyyttä yksilö- ja tiimitasolla (työparityö?)
- kuormitus ja uuden omaksuminen luovat jännitteitä, jotka koettelevat yhteistyötä ja työilmapiiriä - jokaisen omalta osaltaan pidettävä huoli
- konfliktit voivat olla positiivisia ja niistä voi saada voimavaroja uudistumisen tueksi
- tarvitaan työkaluja onnistumisen tueksi muutosten keskellä

Osaamiskeskus Nuoska

Kehittää nuorisotyötä kouluissa ja –oppilaitoksissa luomalla ja kehittämällä yhteistyössä sidosryhmien kanssa nuorisotyön käytäntöjä.

Toiminnan myötä nuorisotyö toimii koulujen ja oppilaitosten arjessa opetussuunnitelman mukaisena vakiintuneena osana tukien opetustehtävää – kasvatuskumppanuutena opetushenkilöstön kanssa.

Mitä lukion nuorille kuuluu?

- Huoli nuorten jaksamisesta
- Lukiolaisten toiveita – mahdottomia toteuttaa?

”Olisipa aikuinen, jolle voisi mennä juttelemaan, vaikkei olisi ongelmia. Kynnys psykologille tai kuraattorille on korkea. Moni ei tiedä, mitä kuraattori tekee ja millaisissa asioissa hänelle voi mennä puhumaan.”

”Olisi kiva, jos kysyttäisiin mitä kuuluu.”

”Ei meillä ole oman ryhmän tunteja ryhmänohjaajan kanssa. Lukiossa koulunkäynti menee kaiken muun edelle.”

Turvallinen, osallistava, innostava ja viihtyisä lukio –koulutuskokonaisuus, toteutus 2021-23

1. Ryhmäyttämiskoulutus, toteutus kesäkuussa ja elokuussa, teoriaosuuksista tallenne.

Jatko-osat mahdollisia

2. Lukionuorisotyön mahdollisuudet (mm. Lops2021 uudistuksen tavoitteita edistävä nuorisotyö lukioissa, nuorisotyön linkittyminen osaamiskokonaisuuksiin)

3. Hyvinvointia tukevien teemojen edistäminen (mielen hyvinvointi, päihdekasvatus, puheeksi otto, kaverituen mallit: nuorilta nuorille, vertaisryhmät toimijoina)

4. Nivelvaiheen tuki (mm. Vantaalla kehitettävän Case manager -mallin pohjalta)

5. Nuorisotyö tutorohjauksen ja tutortoiminnan tukena (toteutunee yhteiskehittämispajana)

6 Työparityö ja monialainen yhteistyö lukion kasvattajayhteisössä; nuorisotyö tukemassa opon, aineenopettajan, ryhmänohjaajan, yhteisöllisen opiskeluhuollon jne. yhteistyötä

7. Nuorten osallisuuden/toimijuuden vahvistaminen mm. nuorisotyön keinoin (yhteiskunnallinen osaaminen)

Osaamiskeskus Nuoska osatoteuttajaverkosto

Opetus- ja
kulttuuri-
ministeriö

LUCKAN

NUORISOTUTKIMUSSEURA RY.
NUORISOTUTKIMUSVERKOSTO

 folkhälsan

Åbo Akademi

OPINKIRJO
KEHITTÄMISKESKUS

Juvenia

mieli
Suomen Mielenterveys ry

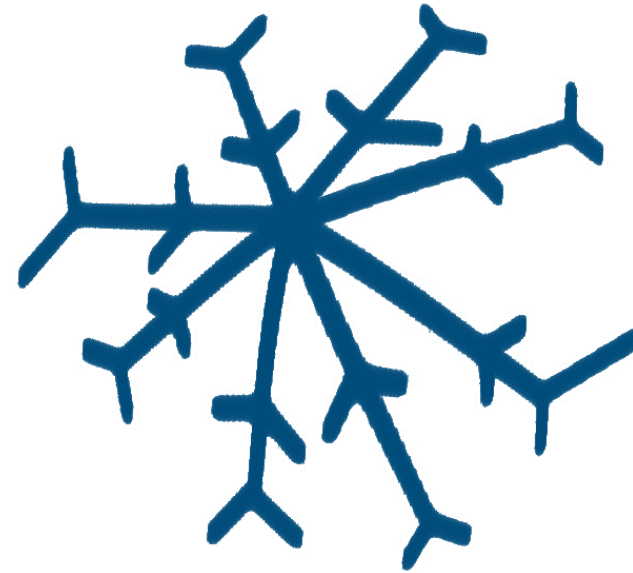
Ota yhteyttä!

Nuorisalan tutkimus- ja kehittämiskeskus Juvenia
Osaamiskeskus Nuoska

Anna-Liisa Hännikäinen-Uutela
Projektipäällikkö

anna-liisa.hannikainen-uutela@xamk.fi
p. 040 545 1608

Sanna-Mari Pöyry
Tki-asiantuntija
sanna-mari.pöyry@xamk.fi
p. 040 192 7974

@NuoskaOske

@nuoska.osaamiskeskus

<https://www.facebook.com/nuoska.osaamiskeskus.1>

Tunne huomisen - All for the future.